

Florin Cioban

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CAIETUL ELEVULUI

Caiet de lucrări pentru clasa a 8-a

Croatica Kiadó, Budapest

Készült a Nemzetiségi tanulók nevelésének és oktatásának segítése elnevezésű, a Társadalmi Megújulás Operatív Programon (TÁMOP-3.4.1.A-11/1-2012-0008) belül megvalósuló Modern oktatási programok kidolgozása a magyarországi román nemzetiségi kétnyelvű és nyelvoktató iskolák számára című projekt keretében.

A tankönyvet az Országos Nemzetiségi Tanács javaslatára
az Oktatási Hivatal tankönyvvé nyilvánította.

Engedélyszám: TKV/310-6/2016.

Pedagógiai szakértő: Szilágyi Lászlóné

Technológiai szakértő: Király Ildikó

Szakmai és nyelvi lektor: Cser Vera

Szerkesztő: Fábiánné Orosz Ibolya

Illusztrátor: Molnár Ákos

Fotók: Florin Cioban, Croatica-archívum, Wikipedia.org: Alexandru Baboș

Flickr: Claudiu Nelega, fusion-of-horizons, Emmanuel Dyan

Borító: Croatica Grafikai Stúdió

© Florin Cioban, 2015

© Croatica Nonprofit Kft., 2015

A mű más kiadványokban való részleges vagy teljes felhasználása, utánközlése,
illetve sokszorosítása a Kiadó engedélye nélkül tilos!

EMMI Kerettanterv: 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet
23/2013. (III. 29.) EMMI-rendelet 5. melléklet 10.6.2.5.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

I. GENEZA – NAȘTEREA

LITERATURA POPULARĂ. MITUL

I. ♦ 1

Volumul I. Zeii

de Alexandru Mitru

1. Cum era lumea la început, așa cum reiese din legendă?

.....

.....

2. Precizați ce s-a desprins din haos.

.....

.....

3. Cum se numește zeița ce reprezintă pământul?

.....

4. Potrivit textului, cum se numea cel dintâi bărbat?

.....

.....

5. Câți copii i-a dăruit zeița soțului ei? Cum au fost ei numiți?

.....

.....

.....

6. Ce dar avea zeul Uranus?

.....

.....

.....

7. De ce își aruncă Uranus fiii în Tartar?

.....

.....

.....

8. Care dintre copii alege să-l înfrunte pe Uranus și ce devine el?

.....

.....

.....

9. Identificați, în textul dat în manual din *Legendele Olimpului*, fragmente care să exprime dragostea Gheenei și a lui Uranus unul față de altul.

.....

.....

.....

.....

10. Numiți cele patru mituri fundamentale din literatura populară românească.

.....

.....

.....

.....

.....

11. Completați enunțurile următoare cu *s-ar* sau *sar*:

- a) Mihai duce la munte, dar părinții săi nu-i dau voie.
- b) Iepurașii unul după altul.
- c) Fata vecinilor mei, Andreea, face medic, numai că îi e rău când vede sânge.
- d) gardul vecinului de fiecare dată, când părinții mei încuie poarta și mă lasă afară.
- e) Toate vecinele grămadă de fiecare dată, când află că în sat a apărut o persoană nouă.

12. Scrieți enunțuri corecte cu expresiile: *a avea tot timpul să*, *a-și risipi timpul*, *în doi timpi și trei mișcări*, *în noaptea timpurilor*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Alcătuiți o compunere în care să prezentați relația omului cu timpul, pornind de la proverbul *Timpul pierdut nu se mai întoarce*.

În compunerea voastră trebuie:

- să folosiți două moduri de expunere diferite (narațiune, descriere, dialog, monolog);
- să valorificați proverbul dat;
- să aveți o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate.

CROATICA

Soarele și Luna

1. Care sunt personajele textului literar *Soarele și Luna*?

.....

.....

.....

2. Cine i-a blestemat pe cei doi frați? Credeți că a procedat corect blestemându-i?

.....

.....

.....

3. Alcătuiți propoziții în care să folosiți cuvintele: *cer, a despărți, a zări, pretutindeni, a păcătui, curat (nevinovat)*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Explicați ce atitudine sufletească se exprimă prin folosirea cuvintelor *trupușor* și *suflețel*.

.....

.....

.....

5. Alcătuiți familia lexicală a cuvântului *pământ*. Vă puteți ajuta de *Dicționarul explicativ al limbii române*.

.....

.....

.....

6. Selectați cuvintele și expresiile care exprimă însușirile celor doi aștri.

.....

.....

.....

7. Precizați cele mai importante trăsături ale personajelor Soarele și Luna.

.....

.....

.....

8. Într-un text precizați, cum ați fi procedat în situația dată în legendă, dacă ați fi fost mama celor doi aștri.

.....

.....

.....

.....

.....

Povestea ciocârliei

1. Ce elemente reale și ce elemente ireale apar în textul *Povestea ciocârliei*?

.....

.....

.....

.....

2. Ce încearcă să explice creatorul popular?

.....

.....

.....

3. Ce face Sfântul Petru cu cei doi frați, Soarele și Lia?

.....

.....

.....

- 4.** Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte: *dor, aur, orfan, milă, văzduh, rugăciune, Dumnezeu.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 5.** Care sunt modurile de expunere prezente în opera literară *Povestea ciocârliei*?

.....

.....

.....

.....

- 6.** Copiați din textul literar dat două replici dialogate.

.....

.....

.....

.....

- 7.** Argumentați că *Povestea ciocârliei* este o legendă.

.....

.....

.....

.....

8. Alcătuiți rezumatul operei literare *Povestea ciocârliei*.

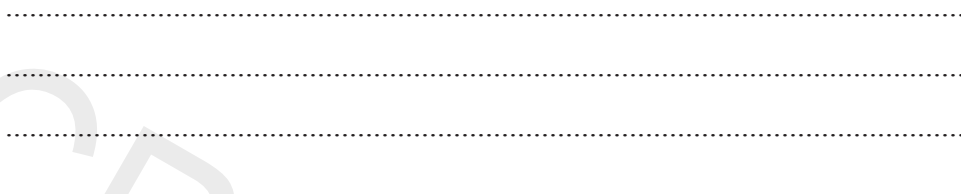
.....

.....

.....

.....

9. Realizați o scurtă caracterizare a Soarelui.

10. Ajutându-vă de imaginea alăturată, realizați o descriere literară (artistică) a unei ciocârlii.

În compunerea voastră trebuie:

- să folosiți descrierea ca mod de expunere;
- să valorificați imaginea în realizarea descrierii.

Blank handwriting practice lines with a large, faint, diagonal watermark reading "KICA" across the page.

9 mai 1895

de Lucian Blaga

1. Precizați cui îi este adresat mesajul operei literare *9 mai 1895*.

.....

.....

.....

.....

2. Numiți un mod de expunere folosit în acest text literar.

.....

.....

3. Transcrieți din textul dat două structuri ce conțin metafore.

.....

.....

4. Transcrieți din textul poeziei *9 mai 1895* două mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric în text.

.....

.....

5. Dezvoltați două argumente pentru care considerați că opera literară *9 mai 1895* de Lucian Blaga aparține genului liric.

.....

.....

.....

.....

-
-
-
-
-
-
6. Scrieți un dialog de 15-20 de replici dintre doi copii de vârstă voastră, pe tema locului nașterii și al copilăriei. Oferiți cât mai multe detalii despre locul nașterii celor doi copii.

7. Puneți în casete semnele de punctuație corespunzătoare:

Marchează sfârșitul unei comunicări.		Marchează citatul.	
Arată o întrebare directă.		Arată o ezitare, o întrerupere în vorbire.	
Exprimă atitudinea vorbitorului, stări afective: emoția, revolta etc.		Marchează începutul vorbirii unui personaj.	
Marchează o propoziție neterminată.		Delimitează, izolează sau apare într-o enumerare.	

8. Completați textele următoare cu semnele ortografice și de punctuație potrivite.

a) Mihai I...a văzut pe zmeu în desenele ce însoțeau poveștile.

b) Văzându...l ... zmeul îi zise ...

... Corbule ... corbule ... adu...mi tu mie un cioc de apă.

c) Când ai fost la București ...

d) „ ... Ionel ... strigă iar madam Popescu;”

(I. L. Caragiale, *Vizită*)

Ion

de Liviu Rebreanu

1. Prezentați nașterea feciorului lui Ion, așa cum apare ea în romanul *Ion*. Cine participă la eveniment, care sunt relațiile dintre oameni?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Precizați care sunt personajele care apar în fragmentul din romanul *Ion* și ce relații există între acestea.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

-
-
-
- 3.** Repovestiți conținutul fragmentului dat în manual din romanul *Ion* de Liviu Rebreanu, introducând propriile voastre opinii și sentimente față de evenimentele relatate.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- 4.** Demonstrați că opera literară *Ion* de Liviu Rebreanu aparține genului epic.

-
-
-
-
-
-
- 5.** Realizați o descriere a satului bunicilor voștri sau a unui sat pe care l-ați vizitat. Respectați părțile componente ale unei compuneri!

De ziua mea

de József Attila

1. Găsiți sinonime potrivite pentru cuvintele: *dascăl, dar, țară, a străpunge, popor*.

2. Identificați în textul poeziei *De ziua mea* trei mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric (verbe la persoanele I și a II-a, pronume și adjective pronominale la persoanele I și a II-a).

3. Completați enunțurile următoare cu *lați* sau *l-ați*:

- a) Băieții au căzut de oboseală după drumeția făcută.
- b) – văzut pe Azorel, cățelul meu?
- c) Ursul are pași și grei.
- d) – Copii, cunoscut pe domnul învățător Ioachim?

4. Alcătuiți o compunere de aproximativ o pagină cu titlul *Cadoul ideal*. În compunerea voastră trebuie:

- să utilizați ca moduri de expunere narațiunea și descrierea;
- să integrați în compunere trei figuri de stil diferite;
- să respectați părțile componente ale unei compuneri.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Micul prinț

de Antoine de Saint-Exupery

1. Alcătuiți enunțuri corecte cu următoarele cuvinte: *cuviincios, a îmblânzi, nedumerit, desăvârșit, vizuină, a murmura.*

2. Completați propozițiile următoare cu laș sau l-aș:

- a) Cățelul nostru este foarte
Îl sperie până și șoriceii.
- b) Dacă întâlni pe Mihai, i-aș
spune adevărul în față.

- c) Fiind, Andrei o lua la fugă la primul semn de pericol.
- d) – elibera pe canar, spuse prințesa.
- e) Cel care refuză să lupte pentru apărarea neamului este un

3. Dezvoltați trei argumente pentru care considerați că opera literară *Micul prinț* de Antoine de Saint-Exupery aparține genului epic.

CHROATICA

- 4.** Imaginați-vă că vă întâlniți cu *Micul prinț*. Într-un text de 10–15 rânduri, descrieți-l atât din punct de vedere fizic, cât și moral.

CROATICA

II. RELAȚIA DINTRE MAMĂ ȘI COPIL

II. ♦ 1

Muma lui Ștefan cel Mare

de Dimitrie Bolintineanu

1. Găsiți sinonime pentru: *muma, orologiu, a veghea, oaste, biruință, suav.*

.....

.....

2. Precizați care sunt personajele operei literare *Muma lui Ștefan cel Mare.*

.....

.....

.....

Maria Oltea Mama
lui Ștefan cel Mare

3. Transcrieți din textul operei literare date doi indici spațiali (cuvinte care se referă la locul acțiunii) și un indice temporal.

.....

.....

.....

4. Identificați și transcrieți din textul operei date trei epitete, o comparație, două imagini vizuale și o imagine auditivă.

.....

.....

.....

.....

5. De ce credeți că Ștefan este numit de mama sa „străine”?

6. De ce mama lui Ștefan nu îl primește pe acesta în cetate?

7. Cum dorește mama să se poarte fiul ei ca voievod?

8. Pe baza a două argumente încadrați opera literară dată într-unul din genurile literare învățate.

9. Într-un text de 5-10 rânduri exprimați-vă părerea despre atitudinea mamei lui Ștefan cel Mare. Credeți că a procedat bine neprimindu-și fiul rănit în castel? Argumentați-vă răspunsul.

La oglindă

de George Coșbuc

1. Despre cine este vorba în opera literară *La oglindă* de George Coșbuc?

.....

.....

.....

.....

2. Selectați din operă versurile care redau trăsăturile fetei descrise în text.

.....

.....

.....

.....

3. Din ce mediu provine fata prezentată în poezie? Care sunt cuvintele care indică acest fapt?

.....

.....

.....

.....

4. Precizați rima și măsura versurilor.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Identificați figura de stil din versurile: *Și ce fată frumușică
Are mama!* și explicați la ce se referă.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Transcrieți din opera literară *La oglindă* două versuri care conțin imagini vizuale.

.....

.....

.....

.....

.....

7. Evidențiați o trăsătură fizică și una morală a fetei prezentate în textul dat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Alegeți forma corectă:

- a) Comandăm un altfel/alt fel de mâncare.
- b) E timpul să vorbim alt fel/altfel.
- c) Mereu îmi explici că nu știu să mă comport alt fel/altfel.
- d) Există un alt fel/altfel de aer în aceste zone.

9. Utilizând descrierea ca mod de expunere, realizați portretul unei colege de clasă. Prezentați atât trăsăturile sale fizice, cât și cele morale.

CROATICA

Căprioara

de Emil Gârleanu

1. Transcrieți cuvintele/grupurile de cuvinte care se referă la locul în care se petrec faptele relatate în opera literară *Căprioara*.

.....

.....

.....

2. Formați propoziții cu următoarele cuvinte: *mușchi, dezmiardat, lujer, a conteni, prevăzător*.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Alcătuiți în cinci-șapte rânduri rezumatul operei literare *Căprioara* de Emil Gârleanu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Numiți o trăsătură morală a căprioarei.

.....

.....

.....

.....

5. Cum credeți că se simte mama atunci, când decide să-și abandoneze puiul?

[illegible]

6. Descrieți comportamentul iedului de pe parcursul întregii călătorii.

Blank handwriting practice paper with horizontal lines and a large diagonal watermark reading 'GRATICA'.

Maică-mea

de József Attila

1. Scrieți antonimele cuvintelor: *seară, întuneric, murdar, jună*.

.....

.....

.....

2. Precizați, cărui gen literar îi aparține textul *Maică-mea* de József Attila.

.....

.....

.....

3. Prezentați sentimentele eului liric față de mama sa, așa cum reies ele din poezie.

.....

.....

.....

Mămică, numai eu...

de Ana Varga

- Prezentarea faptelor și a personajelor în textul dat este realizată de:**
 - autor;
 - narator;
 - personaje.
- În opera literară *Mămică, numai eu...* faptele sunt relatate la persoana:**
 - I;
 - a II-a;
 - a III-a.
- În textul dat personajul principal este:**
 - mama băiatului;
 - un copil pe nume Puiu;
 - tăticu.
- Precizați două acțiuni ale personajului principal, așa cum apar în textul citat.**

.....

.....

.....

.....
- Indicați două trăsături ale personajului principal pe care le puteți desprinde din opera dată.**

.....

.....

.....

.....
- Într-o compunere de 12-15 rânduri, argumentați că opera literară *Mămică, numai eu...* este o operă epică. În compunerea voastră trebuie:**
 - să formulați definiția operei epice;
 - să numiți două trăsături ale operei epice prezente în textul dat;
 - să exemplificați trăsăturile identificate cu ajutorul exemplelor din text;
 - să respectați structura unei compuneri.

7. Pornind de la proverbul *Prietenul la nevoie se cunoaște*, alcătuiți o compunere în care să prezentați o întâmplare (reală sau imaginată) care să reflecte conținutul acestui proverb.

Mamă

de Maria Berényi

1. Găsiți câte un sinonim contextual pentru cuvintele: *țărături*, *pornind*, *(te) duci*, *străine*, *suflet*.

.....

.....

.....

.....

2. Transcrieți două versuri în care există o imagine auditivă și două versuri în care există o imagine vizuală.

.....

.....

.....

.....

3. Numiți modul de expunere folosit în opera literară *Mamă*.

.....

4. Explicați versurile: „Mamă, / ai plecat spre țărmuri depărtate”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Realizați portretul fizic și moral al mamei voastre. Vă puteți ajuta de ideea regăsită în citatul: „Numai o mamă știe ce înseamnă a iubi și a fi fericit”. (Chamisso)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Subiectul

1. Subliniați cu o linie subiectele din enunțurile următoare și arătați prin ce părți de vorbire se exprimă.

a) Când doi se ceartă, al treilea câștigă.

.....

.....

.....

b) Este bine a învăța.

.....

.....

.....

c) Patrocle nu se teme de nimic. În depărtare se auzea glasul câțelului.

.....

.....

.....

2. Alcătuiți enunțuri în care cuvintele: *mamă, cinci, voi, al doilea, de scris* să îndeplinească funcția sintactică de subiect.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Subliniați cu o linie subiectele simple și cu două linii subiectele multiple din textele următoare:

- a) „Lampa era stinsă, în schimb o altă lampă plină de cauciucuri de cristal, atârnată de înaltul tavan, lumina tulbure încăperea.”

(George Călinescu, *Enigma Otiliei*)

- b) „Răsunau dealurile și văile și apele râului pe unde trecea mândra ceată de voinici.”

(Alexandru Odobescu, *Pseudokynegeticos*)

- c) „Văzduh și port, pescari și vameși
au ațipit în spațiul cald.”

(Lucian Blaga, *Plajă*)

- d) „O rază de soare, o suflare de vânt, un clătinat de frunze, o picătură de rouă, un fir de iarbă, un mângâiat de vânturi ușoare, un fluture (...) au în sufletul meu, un răsunet de poezie mai dulce, mai curată și mai nevinovată decât toată literatura poetică la un loc.”

(Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*)

4. Alcătuiți enunțuri cu subiecte simple și cu subiecte multiple.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Subliniați propozițiile care au subiecte neexprimate și precizați felul subiectelor din aceste enunțuri.

- a) „Moromete nu-i răspunse, se smulse din loc și o luă repede spre poarta din dosul scenei.”

(Marin Preda, *Moromeții*)

- b) „Târziu, întorcându-mă, îl găsii înseninat.”

(M. Sadoveanu, *Un om năcăjit*)

6. Acordați verbele din paranteze cu subiectele din enunțurile de mai jos:

- a) El și noi (a căuta) soluție la aceeași problemă.
- b) Voi și ei (a veni) obosiți de la drum.
- c) Noi, voi și ele (a citi) aceeași carte.
- d) Ea și părinții ei (a-și dori) foarte mult să plece la munte.

7. Subliniați în propozițiile următoare forma corectă a verbelor pentru a obține acordul:

- a) Jumătate din ei este / sunt la Timișoara.
- b) Frica datorată fulgerelor i-a rămas / i-au rămas din copilărie.
- c) Mulțimea se apropia / se apropiau de pădure.
- d) Tineretul nu a fost / nu au fost de acord.
- e) Ceata de copii se apropia / se apropiau de Andrei.
- f) Mare mulțime de oameni erau / era în fața primăriei.

III. COPILĂRIA ȘI ADOLESCENȚA

III. ♦ 1

O, rămâi...

de Mihai Eminescu

1. Scrieți câte un sinonim potrivit pentru următoarele cuvinte din text: *văd, farmec, strălucire, clipe, veacuri.*

.....

.....

.....

.....

2. Notați câte un antonim pentru fiecare dintre următorii termeni: *întuneric, negru, cuminte, lună, râzând.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Completați următoarele enunțuri cu de-al sau deal:

- a) „Iar marți dimineața, puse tarnițele și desagii pe cai și legându-i frumușel cu căpăstrul: pe cel doilea de coada celui dintâi, pe cel treilea de coada celui doilea...”

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

- b) „Pe un răsare luna, ca o vatră de jărat,
Rumenind străvechii codri și castelul singuratic.”

(Mihai Eminescu, *Călin*)

- c) „Și nu intru în acasă și cotigesc în stânga (...) și din ogradă (...) în grădina de păpușoi, care erau chiar atunci prășiți doilea.”

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

- d) cu se întâlnește, dar om cu om.
Pe se vede cabana pădurarilor.

4. Notați câte strofe are textul dat, indicați numărul de versuri al fiecărei strofe, precizați tipul rimei și măsura versurilor din textul dat.

.....

.....

.....

.....

5. Selectați din text două construcții în care apar indici temporali (cuvinte care se referă la timp).

.....

.....

6. Transcrieți din text două versuri care conțin imagini vizuale și un vers care conține o imagine auditivă.

.....

.....

.....

.....

7. Precizați semnificația unui epitet din strofa a doua.

.....

.....

.....

8. Scrieți un text de 5-6 rânduri în care să vă prezentați opinia în legătură cu mesajul transmis de ultima strofă a textului, precizând totodată sentimentele care se desprind.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Scrieți o compunere în care să demonstrați că opera literară *O, rămâi...* de Mihai Eminescu aparține genului liric.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 10.** Redactați o compunere în care să descrieți imaginea unei păduri. În compunere trebuie să folosiți cât mai multe imagini artistice și figuri de stil.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. ♦ 2

Adolescenți pe mare

de Nichita Stănescu

- 1.** Alcătuiți enunțuri cu expresiile și cuvintele următoare: *a încerca marea cu degetul, a promite marea cu sarea, peste nouă mări și nouă țări, debarcare, flotă, zvelt.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ilustrați omonimia cuvântului *mare* prin două enunțuri.

.....

.....

.....

.....

3. Scrieți antonime pentru următorii termeni din text: *perfect, greșit, calmi, să meargă*.

.....

.....

4. Completați enunțurile următoare cu *du-ne* sau *dune*:

- a) În depărtare, pe vârful unei părea că se vede o cămilă.
- b) Te rugăm, în excursie la munte.
- c) Exploratorul privea cu foarte mare atenție.
- d) la noul cinematograful din centrul orașului.
- e) Voi mi-ați spus: „ la munte.” și eu v-am dus.

5. Comentați structura textului poetic dat. Referiți-vă la împărțirea pe strofe, modul în care încep versurile, lungimea versurilor etc.

.....

.....

.....

6. Precizați măsura și rima primelor patru versuri ale poeziei.

.....

.....

7. Transcrieți din textul poeziei două imagini artistice vizuale.

.....

.....

8. Ce credeți că reprezintă marea pe care merg adolescenții?

.....

.....

.....

.....

.....

9. Ce sugerează „mersul pe valuri, în picioare” pentru un tânăr?

.....

.....

.....

.....

10. Explicați titlul operei literare *Adolescenți pe mare* de Nichita Stănescu.

.....

.....

Bursierul

de Barbu Ștefănescu Delavrancea

- 1. Cărui gen literar îi aparține opera literară *Bursierul*? Argumentați-vă răspunsul cu exemple din text.**

.....

.....

.....

- 2. Identificați și transcrieți din textul dat doi indici spațiali (cuvinte care se referă la spațiul/locul acțiunii) și doi indici temporali.**

.....

.....

.....

.....

- 3. La ce persoană sunt povestite întâmplările în opera dată?**

.....

- 4. Cine este personajul principal al textului dat? Cu cine se identifică el?**

.....

.....

.....

- 5. Completați enunțurile următoare cu informațiile potrivite din opera literară *Bursierul*:**

- a) Tânărul a petrecut ani în internat.
- b) Băiatul intră în internat ca bursier la vârsta de ani.
- c) Libertatea copilului era
- d) Uneori, liceul îi apărea tânărului ca un

- 6.** Numiți câteva dintre elementele vieții de licean care îi provoacă tânărului neplăcere și din cauza cărora își simte inima rănită.

.....

.....

.....

- 7.** În 3-5 rânduri, explicați titlul operei literare *Bursierul* de Barbu Ștefănescu Delavrancea.

.....

.....

.....

.....

- 8.** Prezentați, într-un text de 7-10 rânduri, gândurile și sentimentele copilului din text referitoare la viața de elev dintr-un internat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Completați enunțurile următoare cu *aceeași* / *aceiași*:

- a) Am mâncat mâncare trei zile la rând.
- b) oameni lucrează zilnic în fabrică.
- c) carte a fost citită de toți colegii din clasă.
- d) Am auzit știre și la televizor și la radio.
- e) În fiecare an, în fața casei înfloresc pomi.

10. Într-un text de 5-7 rânduri, exprimați-vă propria opinie despre viața de elev.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Imaginați-vă că sunteți ministrul educației și că puteți aduce orice modificări sistemului de învățământ. Descrieți îmbunătățirile pe care le-ați aduce sistemului de învățământ și vieții de elev.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. ♦ 4

**Târziu, când zăpezile
sunt albastre**

de Fănuș Neagu

- 1.** Numiți personajele operei literare *Târziu, când zăpezile sunt albastre*.

- 2.** În ce anotimp se petrece acțiunea din operă? Selectați din text cuvinte/grupuri de cuvinte care să vă susțină afirmația.

3. Cărui gen literar îi aparține opera dată? De ce? Argumentați-vă răspunsul cu exemple din text.

.....

.....

.....

.....

4. Povestiți conținutul operei literare *Târziu, când zăpezile sunt albastre*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Realizați caracterizarea lui Bănică, personajul principal din textul propus.

.....

.....

.....

.....

.....

6. Precizați care sunt elementele lumii reale din opera literară dată.

.....

.....

.....

.....

.....

7. Extrageți din text elementele care alcătuiesc lumea fantastică.

.....

.....

.....

.....

8. Explicați titlul operei literare *Târziu, când zăpezile sunt albastre*.

9. Completați enunțurile următoare cu *vi-i* sau *vii*:

a) „Ce roibul vinovat?”

(Baladă populară, *Badiul*)

b) „Acum vremea.”

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

c) „... fetiță de piatră, cu mâini, picioare, gură, nas de piatră, numai ochii îi erau și avea grai.”

(David Sava, *Bristeana, fiica dacilor*)

d) Cățelușii erau mai mult morți decât, când i-a găsit Andrei.

e) mingea umflată?

f) Am aflat că și tu la ziua lui Mihai și m-am gândit să mergem împreună.

Predicatul

1. Înlocuiți expresiile următoare cu verbe potrivite:

a) a-și păzi gura –

b) a da de știre –

c) a avea de gând –

d) a face pe dracul în patru –

e) a-și pune pofta-n cui –

f) a face țuști –

g) a băga în seamă –

h) a-și aduce aminte –

2. Alcătuiți cu 3 dintre ele, la alegere, enunțuri în care verbele să fie predicate verbale.

.....

.....

.....

- 3.** Se dau următoarele enunțuri, subliniați predicatele verbale. Ce observați în legătură cu sensurile perechilor de propoziții?

*Profesorul îi anunță pe elevi ceva.
Elevii sunt amenințați ceva de către profesor.
Bunica ne învață cântece de leagăn.
Suntem învățați de bunica cântece de leagăn.*

- 4.** Identificați și analizați predicatele verbale din următoarele enunțuri:

„Acest prietin al meu ... spune, cinstite Dămian, că te-ai fi născut în zodia leului și noi am fi prea doritori să știm dacă-i adevărat.” – Mihail Sadoveanu
„O, cine-ar zice că pe-aici / Au fost vreodată flori / Privighetori...” – Tudor Arghezi
„Și când căuta mama să smântânească oalele, smântânește Smarandă, dacă ai ce...” – Ion Creangă

- 5.** Alcătuiți un scurt text în care să spuneți ce ați făcut în ultimele zile. Introduceți în el 6 predicate verbale.

IV. DRAGOSTEA ȘI NATURA

OPERA LIRICĂ. DOINA

IV. ♦ 1

Măi bădiță, floare dulce

1. Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte din text: *dulce, grădină, prag, măcina, mărunț, argint, a cerne.*

2. Scrieți câte un sinonim potrivit pentru fiecare dintre următorii termeni: *aș găsi, aș smulge, (cu) drag, să se astâmpere, jale.*

- 3.** Alcătuiți două enunțuri pentru a ilustra sensurile diferite ale verbului *a găsi*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 4.** Justificați, pe baza a două argumente, încadrarea textului literar *Măi bădiță, floare dulce* într-unul din genurile literare învățate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 5.** Identificați în textul propus trei mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric.

.....

.....

.....

6. Precizați care sunt sentimentele comunicate prin această operă literară.

.....

.....

.....

.....

7. Într-o compunere argumentați că opera literară *Măi bădiță, floare dulce* aparține literaturii populare. În compunerea voastră trebuie:

- să numiți trei trăsături ale literaturii populare;
- să evidențiați aceste trăsături cu exemple din textul dat;
- să aveți o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate.

CHROATICA

- 8.** Scrieți o compunere în care să vă exprimați opinia despre importanța doinelor în viața omului simplu din popor. Puteți porni de la următoarele versuri ale unei doine culese de Vasile Alecsandri: *Doina zic, doina suspin, / Tot cu doina mă mai țin. / Doina cânt, doina șoptesc, / Tot cu doina vietuiesc.*

Crăiasa din povești

de Mihai Eminescu

1. Numiți elementele care compun cadrul natural al operei literare *Crăiasa din povești*.

.....

.....

.....

.....

2. Identificați în text cuvintele care aparțin câmpului lexical al culorilor și al nopții.

.....

.....

.....

.....

- 3. Alcătuiți două enunțuri în care să evidențiați sensurile diferite ale cuvântului *lin*. Vă puteți ajuta de un dicționar.**

.....

.....

- 4. Transcrieți din textul literar dat:**

a) trei epitete

.....

.....

b) două personificări

.....

.....

c) o comparație

.....

.....

- 5. Identificați în poezie trei structuri care să conțină imagini vizuale, o structură care să cuprindă o imagine dinamică (motorie).**

.....

.....

.....

.....

- 6. Justificați, pe baza a trei argumente, încadrarea textului literar propus într-unul dintre genurile literare cunoscute.**

.....

.....

.....

.....

7. Comentați, în aproximativ 5 rânduri, titlul operei *Crăiasa din povești* de Mihai Eminescu.

.....

.....

.....

.....

8. Numiți sentimentele pe care le-ați trăit citind textul.

.....

.....

.....

.....

9. Alcătuiți enunțuri cu următoarele expresii: *a pune paie pe foc, a împușca doi iepuri dintr-un foc, a se arunca în foc (pentru cineva/ceva), a sta ca pe foc, a trece prin foc.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Completați enunțurile următoare cu *m-oi* sau *moi*:

- a) – duce la el când m-a chema, a spus feciorul de împărat.
- b) Perele din grădina zmeului erau și dulci ca mierea.
- c) – lupta cu el până la moarte.
- d) Oasele zmeului, din tari ce erau se făcură ca brânza.

11. Imaginați-vă că vă întâlniți cu crăiasa din poezia eminesciană *Crăiasa din povești* și doriți să aflați de unde vine ea. Alcătuiți un dialog între voi și această ființă fantastică din care să reiasă originea ei.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. ♦ 3

Scrisoare a lui Mihai Eminescu
către Veronica Micle

1. Alcătuiți propoziții cu următoarele cuvinte: *a întreprinde, perspectivă, superstițios, a (se) adresa*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2.** Scrieți câte un sinonim potrivit și câte un antonim pentru următorii termeni din text: *limpezimea, totdeauna, dulce, responsabilitate, greu.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 3.** Alcătuiți două enunțuri pentru a ilustra omonimia cuvântului *ori*.

.....

.....

.....

- 4.** Completați enunțurile următoare cu grupul de cuvinte *v-oi* sau cu cuvântul *voi*:

- a) „Iar de nu apoi
..... zidi pe
..... zidi de vii
Chiar în temelii”

(V. Alecsandri, *Mănăstirea Argeșului*)

b) Când fi mare vreau să mă fac pilot.

c) ajuta pe ca să reușiți la examen.

- 5.** Precizați cine este autorul textului reprodus în manual și cui îi este el adresat.

.....

.....

.....

6. Ce relație credeți că există între cel care a scris scrisoarea și femeia căreia îi este adresată?

.....

.....

.....

.....

.....

7. Prezentați gândurile și neliniștile pe care i le împărtășește autorul ființei dragi, căreia îi adresează scrisoarea.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Cu ajutorul internetului, al cărții *Viața lui Mihai Eminescu* de George Călinescu, al volumului *Dulcea mea Doamnă / Eminul meu iubit – Corespondență inedită Mihai Eminescu – Veronica Micle*, coordonat de Christina Zarifopol-Illias și al altor surse pe care le aveți la dispoziție, prezentați, în aproximativ o pagină, propriul punct de vedere asupra relației de iubire dintre Mihai Eminescu și Veronica Micle.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

IV. ♦ 4

Oaspeții primăverii

de Vasile Alecsandri

1. Alcătuiți propoziții cu următoarele cuvinte: *oaspete, cocostârc, prevestitor, păsărele, primăvara*.

2. Comentați structura poeziei *Oaspeții primăverii* (împărțirea pe strofe, tipul strofelor, rima, măsura).

- 3.** Transcrieți toate cuvintele din text care fac parte din câmpul lexical al păsărilor.

.....

.....

- 4.** Identificați, în poezia propusă, trei imagini artistice diferite și precizați felul lor.

.....

.....

.....

- 5.** Găsiți în text patru figuri de stil diferite și precizați felul lor.

.....

.....

.....

.....

6. Explicați, la alegere, o figură de stil din text.

.....

.....

.....

7. Cine sunt oaspeții primăverii?

.....

.....

8. Identificați în poezie semnele venirii primăverii.

.....

.....

.....

9. Găsiți în text patru figuri de stil diferite și precizați felul lor.

.....

.....

.....

.....

10. Comentați ultima strofă a poeziei *Oaspeții primăverii*.

.....

.....

.....

11. Ce sentimente reies din textul dat? Dați exemple din text care să sugereze sentimentele identificate de voi.

.....

.....

.....

12. Alegeți forma corectă:

- a) El *crează*/ *creează* niște jucării foarte frumoase.
- b) Voi *creați* / *creeați* decorul pentru piesa de teatru.
- c) Colegii tăi le *creează* / *crează* probleme elevilor mai mici.
- d) Venirea primăverii *crează* / *creează* multe speranțe în sufletele oamenilor.
- e) *Creăm* / *creem* lucruri interesante cu ajutorul minții noastre.

13. Prezentați semnele venirii primăverii, așa cum le vedeți voi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Exprimați-vă opinia, într-un text de 8-10 rânduri, în legătură cu importanța animalelor în viața oamenilor.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Amurg de toamnă

de Lucian Blaga

1. Alcătuiți enunțuri cu expresiile: *a-i sufla vântul prin buzunare*, *a nu sufla un cuvânt*, *a fi slab de-l suflă vântul*, *a-și da suflarea (de pe urmă)*, *într-o suflare*, *nicio suflare de om*.

- 2.** Scrieți câte un sinonim pentru următorii termeni din text: *amurg*, *apus*, *povară*, *s-ar prăbuși*.

.....

.....

.....

.....

.....

- 3.** Identificați în textul literar *Amurg de toamnă* de Lucian Blaga două structuri care să conțină imagini artistice diferite.

.....

.....

.....

.....

.....

- 4.** Extrageți din poezie trei figuri de stil diferite.

.....

.....

.....

.....

.....

- 5.** Pe baza a două argumente, încadrați opera literară *Amurg de toamnă* într-unul dintre genurile literare învățate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Numiți sentimentele transmise în opera literară dată.

[illegible]

7. Comentați structura poeziei (împărțirea pe strofe, măsura versurilor).

CRD

8. Alcătuiți o compunere descriptivă a toamnei, utilizând ca principală figură de stil personificarea. Găsiți un titlu sugestiv pentru compunerea voastră.

Blank handwriting practice lines with a large, faint watermark reading "AFRICA" in the background.

IV. ♦ 6

Descântec de ploaie

de Ana Blandiana

1. Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte din text: *descântec, calm, plictisitoare, a ascunde, trecător.*

2. Scrieți câte un sinonim pentru următoarele cuvinte: *magica, disperată, dragoste, miros.*

3. Precizați prin ce mijloc de îmbogățire a vocabularului s-au format următorii termeni: *îneebunit, plictisitoare, numai, departe*.

.....

.....

.....

4. Explicați folosirea virgulei în versurile: „Iubesc ploile, / Iubesc cu patimă ploile”.

.....

.....

.....

5. Completați enunțurile următoare cu *c-or* sau *cor*:

- a) Cred pleca la munte săptămâna viitoare.
- b) Feciorii și fetele cântau o doină-n
- c) Boierul le-a promis primi pământ.
- d) Maria a hotărât să meargă la școlii.

6. Explicați legătura dintre ploaie și formula magică din text.

.....

.....

.....

.....

7. Transcrieți, din textul poeziei *Descântec de ploaie*, trei structuri care să conțină figuri de stil diferite și precizați tipul lor.

.....

.....

.....

.....

8. Identificați în textul literar dat două imagini artistice diferite.

.....

.....

9. Precizați trei cuvinte care să indice prezența eului liric în textul dat.

.....

10. Argumentați apartenența operei literare *Descântec de ploaie* de Ana Blandiana la unul dintre genurile literare învățate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pădureanca

de Ioan Slavici

1. Scrieți câte un sinonim pentru termenii: *șir, pădure, părăsite, a se necăji, iute, oaste, flăcăi, a merge, birt, moșneag.*

.....

.....

.....

.....

2. Completați enunțurile următoare cu *ș-al* sau *șal*:

- a) mătușii băiat a plecat la bunici, la munte.
- b) Sora mea și-a cumpărat un nou pe care îl poartă cu mândrie.
- c) nostru a răcit puțin.
- d) Maria avea înfășurat în jurul gâtului un roșu.
- e) lor va merge în excursie.

3. La ce persoană a verbului sunt povestite întâmplările în opera literară *Pădureanca*? Dați exemple din text care să vă susțină răspunsul.

.....

.....

.....

4. Numiți modurile de expunere folosite în această operă literară. Selectați din textul dat câte un fragment ilustrativ pentru fiecare mod de expunere identificat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Precizați care sunt personajele operei literare *Pădureanca* de Ioan Slavici.

.....

.....

.....

.....

6. Cu ce scop pleacă Iorgovan la Zimbru?

.....

.....

7. Explicați gestul Siminei de a-și face cruce când îl vede pe Iorgovan în curtea casei sale.

.....

.....

.....

.....

8. Identificați principala trăsătură de caracter a Siminei. Extrageți secvența din text care prezintă această trăsătură.

.....

.....

.....

9. Într-un text de aproximativ 10 rânduri, realizați caracterizarea lui Iorgovan, așa cum reiese din fragmentele date în manual.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Predicatul nominal

1. Recunoașteți verbele predicative și verbele copulative din enunțurile de mai jos:

a) Atitudinea sa se numește răutate.

.....

b) El nu a ieșit din casă toată ziua.

.....

c) În acest concurs a ieșit al doilea.

.....

d) Noi am rămas uimiți de această schimbare.

.....

e) Vom rămâne la munte încă o săptămână?

.....

f) La ce oră vei ajunge acasă?

.....

g) Nimeni nu ajunge medic fără multă muncă.

.....

2. Analizați predicatele nominale din textele următoare, după modelul dat:

a) „Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,
Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
Pare-un lan de diamanturi ce scârțâe sub picioare.”

(Vasile Alecsandri, *Miezul iernei*)

b) „Inimă din inima poporului român, Eminescu va întineri mereu, cu fiecare clipă și cu fiecare an. Va îmbătrâni timpul. Prezentul va deveni trecut. Trecutul va fi cândva antichitate. Dar Eminescu va rămâne tânăr ca viitorul.”

(Eusebiu Camilar, *Farmecul depărtărilor*)

par înghețate = predicat nominal alcătuit din verb copulativ, conjugarea a II-a, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul plural, și nume predicativ exprimat prin adjectiv, provenit din verb la participiu, numărul plural, genul feminin, cazul nominativ.

a) Câmpia Bărăganului este foarte roditoare.

b) Cadourile erau de la cei trei.

c) Colegul meu este acesta.

d) Povestea era despre zâne și zmei.

e) Maria va deveni studentă.

.....

f) Radu este asemenea fratelui său.

.....

4. Prezentați acțiunile voastre dintr-o zi obișnuită. Folosiți, în textul pe care-l redactați, cel puțin două predicate nominale, pe care le veți sublinia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. GIULA – ROMÂNII DIN UNGARIA

V. ♦ 1

Giula – Gyula

Istoricul oraşului Giula

1. Alcătuiți enunțuri corecte cu următoarele cuvinte: *atestat, arheologic, mitropolit, restaurat, marcant, stațiune balneoclimaterică.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Completați enunțurile următoare cu *n-a* sau *na*:

- a) „..... mai fi după gândul spânului.”
(I. Creangă, *Povestea lui Harap-Alb*)
- b) „..... ! satură-te de făcut șagă cu mine, cârpaciule.”
(I. Creangă, *Amintiri din copilărie*)
- c) „..... fost în stare să-i potolească dorul părinților.”
(*Tinerețe fără bătrânețe*)

3. Scrieți câte două enunțuri cu fiecare dintre cuvintele următoare pentru a ilustra sensurile lor diferite: *putere, turn, note, rezultat*.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Precizați în ce secol a fost înființată Mănăstirea Giula.

.....
.....

5. Prezentați într-un text de aproximativ 10 rânduri comunitatea de români din Giula, așa cum reiese din text.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Descrieți, la liberă alegere, viața și activitatea unei personalități marcante din Giula.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Care sunt în zilele noastre atracțiile orașului Giula?

.....

.....

.....

.....

8. Ce reprezintă imaginea de mai jos?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Confesiune

de Lucian Magdu

1. Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte: *meleag, sat, stele, tihnă, lacrimi, omenie*.

.....

.....

.....

.....

2. Scrieți sinonime potrivite pentru cuvintele: *am spus, mărturisind, ogradă, meleag, lucesc, copac*.

.....

.....

.....

.....

3. Alcătuiți două enunțuri pentru a ilustra omonimia (sensurile diferite) cuvântului *mare*.

.....

.....

4. Transcrieți din textul poeziei *Confesiune* două cuvinte formate prin derivare.

.....

5. Găsiți în textul propus o enumerație și un epitet.

.....

.....

- 6.** Indicați două caracteristici ale operei lirice care pot fi identificate în textul acesta.

.....

.....

- 7.** În aproximativ cinci rânduri, prezentați sentimentele eului liric în legătură cu satul natal.

.....

.....

.....

.....

.....

- 8.** Prezentați semnificația titlului în relație cu mesajul textului citat.

.....

.....

.....

.....

.....

- 9.** Povestiți o întâmplare (veselă sau tristă) din copilăria voastră. Veți folosi ca principal mod de expunere narațiunea la persoana I.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cetatea din Giula

de Ilie Ivănuș

1. Alcătuiți câte un enunț cu următoarele cuvinte din text: *îndemn, tâlcul, băștinași, cetate, veacuri*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Scrieți câte două enunțuri cu fiecare dintre cuvintele următoare pentru a ilustra sensurile lor diferite: *colț, minte*.

.....

.....

.....

3. Găsiți câte un sinonim pentru fiecare dintre termenii: *singuratic, tăcere, armate, steaguri, soarta*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Transcrieți din textul dat structuri care să conțină: *un epitet, o personificare, o repetiție, o enumerație și o comparație.*

.....

.....

.....

.....

5. Identificați în poezie trei imagini artistice vizuale și două imagini dinamice (care exprimă mișcarea).

.....

.....

.....

.....

Cetatea din Giula

6. Imaginați-vă și descrieți o bătălie purtată împotriva turcilor pentru apărarea cetății Giula. Prezentați sentimentele care i-au mânat pe locuitori în luptă și trăirile unui personaj de pe câmpul de luptă.

CROATIA

Atributul

1. Subliniați atributele din propozițiile de mai jos și precizați partea de vorbire prin care sunt exprimate și cazul acestora, unde este posibil.

a) Părerile lor despre școală sunt foarte bune.

.....

b) Călătoria de pe Dunăre a durat două ore.

.....

c) Penele porumbelului erau albe.

.....

d) Castelul de acolo este părăsit.

.....

e) Reușita ei ne-a bucurat pe toți.

.....

f) Fata din banca a treia este premianta clasei.

.....

g) Compunerea asemenea planului a plăcut tuturor.

.....

h) Acele flori sunt pentru mama mea.

.....

i) Drumul spre lac trece pe lângă pomii înfloriți.

.....

j) Fii atent la pragul de sus!

.....

k) Felicitările de la celelalte au fost călduroase.

.....

l) Cățelul ei latră foarte tare.

.....

m) Ziua de mâine va fi foarte grea.

.....

n) Pe drum se vedea o oaste mergând.

.....

2. Alcătuiți enunțuri în care cuvântul *câine* să îndeplinească următoarele funcții sintactice:

- a) subiect
- b) nume predicativ
- c) atribut substantival genitival
- d) atribut substantival prepozițional

3. Construiți două enunțuri în care cuvântul *aceea* să îndeplinească, pe rând, funcția sintactică de atribut pronominal și apoi de atribut adjectival.

.....

.....

.....

4. Găsiți un sinonim corespunzător pentru attributele verbale subliniate.

- a) Acel elev avea un scris de nedescifrat.
- b) Vecinii făceau o gălăgie de nesuportat.
- c) Noi petrecuserăm momente de neuitat la mare.
- d) Comportarea lui de neînțeles i-a deranjat pe toți.

5. Redactați un text în care să descrieți strada pe care locuiți, arătând locul, poziția obiectelor și caracteristicile acestora. Veți folosi attribute exprimate prin părți de vorbire diferite.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

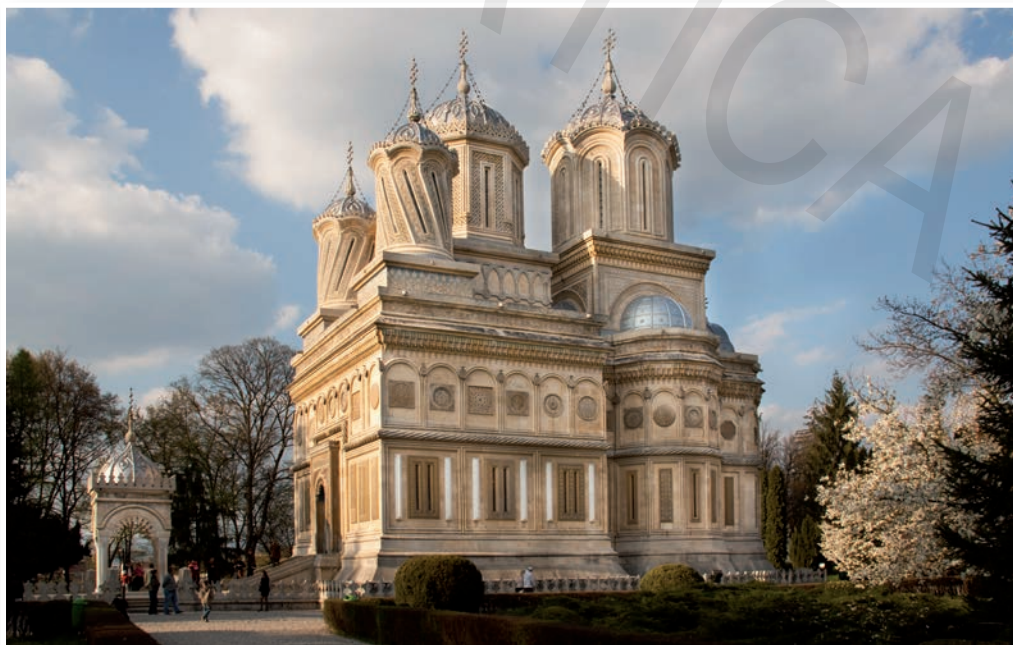
VI. ARS POETICA CREAȚII ETERNE

VI. ♦ 1

Monastirea Argeșului

Baladă populară

1. Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte din text: *temelie*, *a se surpa*, *nui*, *a șovăi*, *falnic*.

2. Stabiliți antonimele următoarelor cuvinte: jos, înalt, a se sui, a se întuneca, puțin.

.....

.....

.....

.....

3. Alcătuiți familia lexicală a cuvintelor vesel și frate.

.....

.....

.....

4. Completați enunțurile următoare cu *p-un* sau *pun*:

- a) Mă pe mâncat și nu mă ridic de la masă până mă satur.
- b) Gâștele sălbatice se plimbau lac.
- c) Andrei l-a strigat pe Mihai ca prieten.
- d) Eu mult suflet în ceea ce fac.
- e) Acești băieți multe întrebări referitoare la excursie.

5. Identificați cuvintele care se referă la spațiile prezentate în operă:

- a) Pe unde trec meșterii împreună cu voievodul?

.....

- b) Unde vor să aleagă locul de mănăstire?

.....

- c) Unde întâlnesc un tânăr cioban?

.....

- d) Pe unde trecuse el cu turma de oi?

.....

6. Care sunt personajele operei literare *Monastirea Argeşului*?

.....

.....

7. Momentul când Manole îşi vede soţia venind este marcat printr-o interjecţie. Ce exprimă aceasta?

.....

.....

8. Identificaţi şi transcrieţi cuvintele care exprimă tulburarea sufletească a lui Manole, când îşi vede soţia.

.....

.....

9. Frumuseţea soţiei lui Manole este reprezentată prin metafora: „Soţioara lui, Floarea câmpului”. Care este trăsătura comună soţiei şi florii şi pe care cititorii o subînţeleg.

.....

.....

10. Care sunt conflictele ce se pot identifica în opera dată?

.....

.....

11. Cum interpretaţi faptul că Manole şi cei zece meşteri refac de mai multe ori, în timpul zilei, ceea ce se surpă noaptea?

.....

.....

12. De ce a poruncit domnitorul să se strice schelele?

.....

.....

13.

.....

.....

.....

.....

.....

14.

CROATICA

Noaptea de decembrie

de Alexandru Macedonski

1. Alcătuiți propoziții cu următoarele cuvinte: *sinistru, urgie, crivăț, nălucă, rob, convoi, efemer*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Descrieți camera poetului, așa cum apare ea la începutul textului literar dat. Utilizați citate din operă care să se refere la cameră.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Numiți elementele care compun cadrul prezentat în primele trei strofe.

.....

.....

.....

.....

4. Precizați care sunt „personajele” textului dat.

5. Identificați versuri care să conțină trei imagini artistice diferite.

6. Extrageți versul care exprimă trăsăturile emirului.

7. Emirul pornește călare, în lunga-i călătorie spre Meka, pe-o „albă cămilă”. Regăsiți în textul poetic și alte culori.

8. În poezie se pot identifica două planuri: unul real și unul imaginar. Scrieți, în aproximativ cinci rânduri, ce conține fiecare dintre cele două planuri.

9. Cum interpretați faptul că emirul a rămas singur în călătoria sa?

.....

.....

.....

.....

10. Ce se întâmplă cu emirul în finalul poeziei? Dar cu celălalt călător?

.....

.....

.....

11. Care credeți că este rolul artistului (poet, sculptor, pictor etc.) în societatea zilelor noastre?

.....

.....

.....

.....

12. Imaginați-vă și descrieți spațiul de lucru al unui autor de literatură. (Cum ar trebui să arate camera sa, ce elemente ar trebui să conțină? etc.).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. ♦ 3

Dorința

de Mihai Eminescu

1.

Alcătuiești propoziții cu următoarele cuvinte și locuțiuni/expresii: *izvor, vâl, frunte, vis, armonie, gânduri, a fi brațul drept al cuiva, a primi (pe cineva) cu brațele deschise.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2.** Identificați în text două cuvinte polisemantice (cu mai multe sensuri) și alcătuiți enunțuri prin care să evidențiați sensurile acestora.

.....

.....

.....

.....

- 3.** Propuneți sinonime pentru următoarele cuvinte și expresii/locuțiuni din textul dat: *codru, ascund, încet, batere de vânt, bățut de gânduri*.

.....

.....

.....

.....

- 4.** Selectați din text două adjective din câmpul semantic al culorilor și dezvoltați apoi acest câmp cu alte zece asemenea adjective.

.....

.....

.....

.....

.....

- 5.** Selectați din următoarea listă tema/temele (aspectul general din realitate prezentat artistic în operă) dezvoltate de Eminescu în poezia dată: *călătoria; timpul; iubirea; cunoașterea; natura; istoria*. Argumentați-vă alegerea cu ajutorul exemplelor extrase din text.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Precizați care sunt modurile de expunere pe baza cărora este construit textul operei literare *Dorința*.

.....

.....

.....

.....

7. Numiți elementele care alcătuiesc cadrul natural prezentat în poezie.

.....

.....

.....

.....

.....

8. Găsiți, în text, trei structuri care conțin figuri de stil diferite și numiți-le.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. În 5-8 rânduri, demonstrați că opera literară *Dorința* de Mihai Eminescu aparține genului liric.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Corectați, prin rescriere, următoarele enunțuri:

a) Se duce în bibliotecă pentru a studia.

.....

b) Fratele meu se joacă zilnic la parc.

.....

c) Cel mai bun din colegii mei s-a mutat la altă școală.

.....

d) Au fost date în folosință încă 100 apartamente.

.....

e) Spectacolul care l-am văzut a fost interesant.

.....

11. Scrieți o întâmplare, reală sau imaginată, petrecută în codru. În textul scris de voi, veți folosi ca moduri de expunere narațiunea la persoana I și descrierea.

CROATICA

12. Textul eminescian este organizat sub forma unor tablouri lirice, având în centru câte un gest, o mișcare, o stare etc., care dau întregului scenariu un aspect deosebit. Identificați strofele care corespund acestor tablouri:

- tabloul întâi: chemarea în codru; strofa
- tabloul al doilea: întâlnirea; strofa
- tabloul al treilea: gesturile de tandrețe (de gingășie); strofa
- tabloul al patrulea: visul; strofa
- tabloul al cincilea: somnul; strofa

Mistrețul cu colți de argint

de Ștefan Augustin Doinaș

1. Scrieți patru enunțuri în care să folosiți expresii cu substantivul *cap*.

.....

.....

.....

.....

2. Identificați în textul poeziei patru epitete, o enumerație și două comparații și apoi explicați semnificația uneia dintre ele, la alegere.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Transcrieți, din poezie, o imagine vizuală și o imagine auditivă.

.....

.....

4. Precizați rima și măsura versurilor din textul dat.

.....

.....

5. Comentați, în maximum cinci rânduri, semnificația versurilor: „Dar el răspundea întorcându-se: – Taci...”

.....

.....

6. Folosind un dicționar, dați exemple de patru cuvinte care se scriu cu doi „n” și utilizați-le în enunțuri.

.....

.....

7. Exprimați-vă, în 5-8 rânduri, opinia despre scopul plimbării prințului prin pădure.

.....

.....

.....

.....

.....

8. Precizați cine îl însoțește pe prinț în pădure și rescrieți versurile din care reiese acest lucru.

.....

.....

9. Ce credeți că se întâmplă cu prințul în final?

.....

.....

10. De ce credeți că amână prințul momentul vânătorii?

.....

.....

11. Explicați rolul cratimei în structura: *se-nvârte*.

.....

.....

12. Redactați o compunere, de 8-10 rânduri, în care să argumentați că textul citat se încadrează în genul liric.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 13.** Scrieți o compunere în care, pornind de la tema poeziei *Mistrețul cu colți de argint* de Ștefan Augustin Doinaș, să vă imaginați peripețiile prin care trece prințul în prinderea mistrețului. Găsiți un alt final pentru compunerea voastră.

CROATICA

Complementul direct

1. Identificați, prin subliniere, complementele directe din textele următoare.

- a) „– Mumă-mea, duduie, astăzi m-a trimis
să îmi dai pachetul ce i l-ai promis.
Vânzătoarea scoate un oftat adânc.
Pe la mese pruncii cremenele-și mănânc.”

(Mircea Cărtărescu, *Garofița*)

- b) „Într-o zi chiuveta căzu în dragoste (...)
iubi o mică stea galbenă din colțul geamului de la bucătărie.”

(Mircea Cărtărescu, *Poema chiuvetei*)

2. Aranjați următoarele cuvinte în ordine pentru a forma o propoziție, după care descoperiți complementele directe.

de la magazinul, După terminarea orelor, aurii, câțiva, am cumpărat, „Casa animalelor”, un papagal, și.

.....

.....

3. Identificați complementele directe și analizați părțile de vorbire prin care sunt exprimate, după modelul dat.

- a) „Știe să repare săniuțele, patinele, schiurile cele mai hărăbuite ale băieților de pe toată strada.”

(Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*)

- b) „Eu, privindu-l din pădure,
Las aleanul să mă fure
Și ascult de la răcoare
Pitpalacul.”

(Mihai Eminescu, *Freamăt de codru*)

Model:

săniuțele = complement direct exprimat prin substantiv comun, simplu, gen feminin, număr plural, caz acuzativ, articulat cu articolul hotărât „-le”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 4.** Formulați propoziții, astfel încât următoarele cuvinte: *Andrei, Maria, ea, treisprezece, -l, ale noastre, ale lor, prima, a citi, de scris* să devină complemente directe.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 5.** Construiți un scurt dialog în care să folosiți complemente directe exprimate prin pronume și numerale.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Complementul indirect

1. Identificați complementele indirecte din textele următoare și precizați prin ce părți de vorbire sunt exprimate.

- a) „Se uită în jur la hărțile științifice de pe perete, la masa mâncată de acizi pe care Holmes își făcea experiențele de fizică, la cutia viorii ce spânzura în colțul ei și la coșulețul în care detectivul își ținea vechile lui pipe și tutunul.”

(Arthur Conan Doyle, *Sherlock Holmes*)

.....

.....

.....

.....

.....

- b) „De la avari au învățat arta războiului și au învățat oarecum de la ei și de la vecinii germanici cum să fie stăpâni asupra lor înșiși.”

(Neagu Djuvara, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*)

.....

.....

.....

.....

.....

2. Completați propozițiile cu complementele indirecte cerute de întrebările dintre paranteze:

- a) Mihai este un om în stare (de ce?)
- b) Mă gândesc (la ce?)
- c) Fetele discutau (despre ce?)
- d) Halal (de cine?)
- e) Ei luptau (împotriva cui?)

3. Precizați funcția sintactică, valoarea morfologică și cazul cuvintelor subliniate.

a) El are un caiet nou.

Îi văd pe cei trei.

Pe acela nu-l cunosc.

b) I-am citit copilului o poveste.

Îmi amintesc de bunicul meu.

Lui i-am dăruit un cadou.

Vorbim despre aceia.

4. Verbele următoare cer după ele un complement indirect. Construiți propoziții care să confirme această afirmație.

*a colabora (la), a se obișnui (cu), a se pricepe (la), a se mulțumi (cu),
a scăpa (de), a se gândi (la)*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Înlocuiți substantivele cu valoare de complemente indirecte cu alte părți de vorbire, în ordine: a) pronume personal, b) pronume interogativ, c) pronume negativ, d) numeral cardinal, e) numeral ordinal.

a) A mulțumit *prietenului* pentru binele făcut.

.....

b) I-ai dat cartea *copilului*?

.....

VII. OMUL TRECĂTOR – MOȘTENIREA UMANITĂȚII

VII. ♦ 1

Răstignirea lui Christos

(după *Evangelia lui Marcu*)

1. Scrieți câte un sinonim pentru fiecare dintre următoarele cuvinte din text: *cărturar, a veghea, a răstigni, întemnițat, cunună, a huli*.

.....

.....

.....

2. Alcătuiți câte trei enunțuri cu fiecare dintre următoarele cuvinte pentru a ilustra sensurile lor diferite: *a bate și a lua*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Subliniați varianta corectă de scriere a cuvintelor din enunțurile de mai jos:

- a) Tatăl meu lucrează în orașul baia mare / Baia Mare.
- b) Am făcut baie / Baie în ștrandul din oraș.
- c) Străbunicul meu a luptat în al doilea război mondial / al Doilea Război Mondial.

d) Zeul mării în mitologia greacă era poseidon / Poseidon.

e) Am petrecut Crăciunul / crăciunul la bunici.

f) Fratele meu studiază Istoria/istoria.

- 4. Găsiți în textul dat un cuvânt care să prezinte spațiul acțiunii și unul care să se refere la timpul în care se petrece acțiunea.**

.....

.....

.....

- 5. Precizați numele a cinci personaje din textul dat. Care este personajul principal?**

.....

.....

.....

.....

- 6. Transcrieți din text toate cuvintele ce sunt adresate de Christos lui Dumnezeu.**

.....

.....

.....

.....

.....

- 7. De ce credeți că soldații îi fac lui Isus o cunună de spini?**

.....

.....

.....

.....

8. Într-un text de 12-15 rânduri, pornind de la textul dat, exprimați-vă opinia despre răstignirea lui Isus și despre evenimentele ce s-au petrecut înainte și după aceea.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VII. ♦ 2

Cain și Abel

1. Alcătuiți propoziții cu expresiile: *a avea tot timpul să...*, *a nu avea timp (de cineva)*, *a (-și) pierde timpul*, *în doi timpi și trei mișcări*, *pe timpuri*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Scrieți sinonime potrivite pentru cuvintele: *păstor, jertfă, daruri, s-a întristat, glas.*

.....

.....

.....

.....

3. Alcătuiți două enunțuri pentru a demonstra omonimia cuvântului *dar*.

.....

.....

4. Cine sunt personajele textului biblic *Cain și Abel*?

.....

.....

5. Ce relație există între *Cain și Abel*?

.....

.....

6. Care este personajul negativ al textului? De ce?

.....

.....

.....

7. Cum l-a pedepsit Dumnezeu pe Cain pentru că și-a ucis fratele?

.....

.....

.....

.....

.....

8. Într-un text de 10–12 rânduri, alcătuiți rezumatul textului propus.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Explicați titlul textului în relație cu conținutul acestuia.

.....

.....

.....

.....

10. Indicați patru trăsături ale genului epic care pot fi descoperite în textul *Cain și Abel*.

.....

.....

.....

11. Alegeți varianta corectă:

- a) Tatăl meu primește concediul în unu / întâi martie.
- b) Mergem la mare în două / doi aprilie.
- c) În treizeci și unu / treizeci și una septembrie este ziua de naștere a bunicului meu.
- d) Plecăm în excursie la ora douăzeci și unu / douăzeci și una.

12. Exprimați-vă opinia despre importanța și rolul unui frate/ unei surori în viața oamenilor.

CROATICA

Mai am un singur dor

de Mihai Eminescu

1. Ce fel de operă literară este *Mai am un singur dor* de Mihai Eminescu (lirică sau epică)? Argumentați-vă răspunsul.

.....

.....

.....

2. Unde vrea să fie îngropat eul liric?

.....

.....

.....

3. Rescrieți din poezie elementele cadrului natural, așa cum apar ele în text.

.....

.....

.....

4. În ce anotimp este imaginată înmormântarea poetului?

.....

.....

5. Identificați în textul poeziei date două imagini: una vizuală și alta auditivă.

.....

.....

.....

6. Selectați din opera literară propusă un epitet, o personificare și o enumeratie.

.....

.....

.....

7. Precizați tipul de rimă și măsura versurilor poeziei *Mai am un singur dor*.

.....

.....

.....

8. Numiți un mod de expunere prezent în textul citat.

.....

.....

9. Identificați două forme pronominale din text, care au rolul de a sugera prezența eului liric.

.....

.....

10. Completați enunțurile următoare cu *odată* sau *o dată*:

- a) ca niciodată trăia un împărat vestit pentru vitejia sa.
- b) Am citit lecția la istorie doar
- c) am fost în vizită la Zoo și de două ori am fost la Delfinariu.
- d) Îmi lipsește a problemei.
- e) oamenii trăiau în armonie.
- f) Am auzit și eu aceeași poveste
- g) Nu e necesar să mai speli paharul, l-am spălat eu

- 11.** Alcătuiți două enunțuri diferite în care să folosiți cuvântul *dor* cu sensuri diferite.

.....

.....

- 12.** Explicați folosirea cratimei în structura: *Izvoarele-ntruna*.

.....

.....

.....

- 13.** Prezentați, în aproximativ 5 rânduri, relația dintre eul liric și natură, așa cum reiese din textul dat.

.....

.....

.....

.....

.....

VII. ♦ 4

Mama stă pe prisma amintirii mele

de Maria Berényi

- 1.** Alcătuiți propoziții cu expresiile: *a băga pe cineva în ceasul (sau în spaimele) morții, a fi între viață și moarte, a muri de moarte bună, a se da de ceasul morții*.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Găsiți sinonime potrivite pentru următoarele cuvinte din text: *a murit, stau, privire, să sosesc, drum.*

.....

.....

.....

3. Identificați în poezie: o personificare, două epitete, o metaforă și o enumerație.

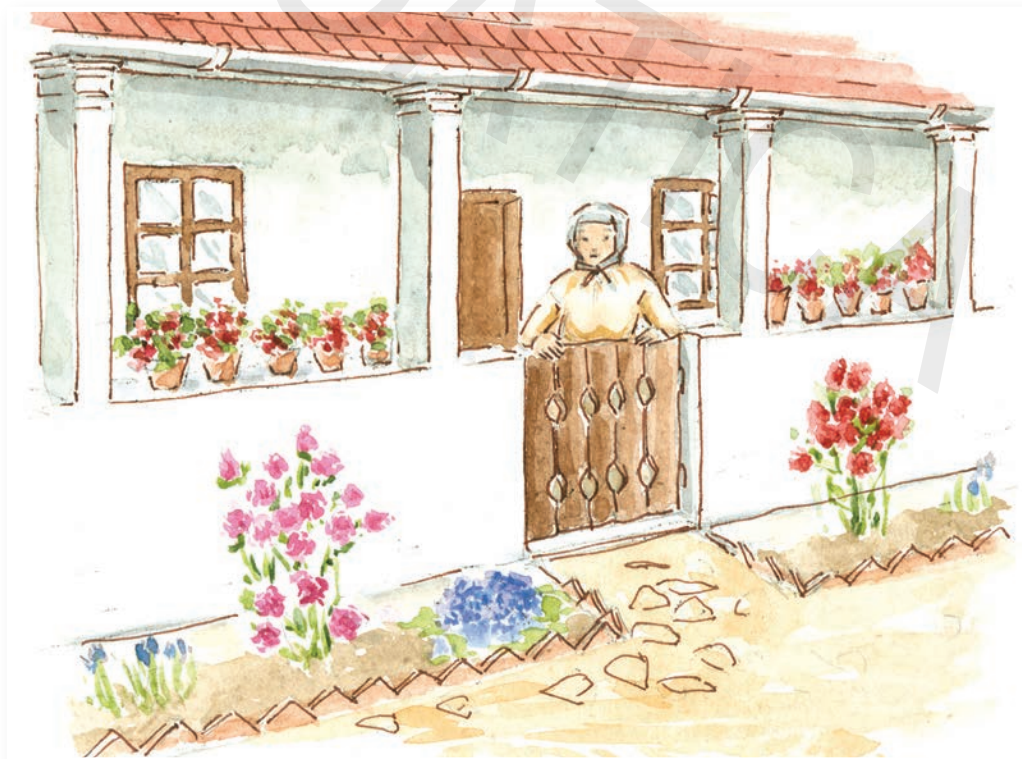
.....

.....

.....

.....

.....

4. Transcrieți, din textul dat, versuri care să conțină două imagini artistice vizuale.

.....

.....

.....

5. Găsiți în text trei cuvinte care să indice prezența eului liric.

.....

.....

.....

6. Ce sentimente sunt transmise de autoare în textul dat?

.....

.....

.....

7. Numiți evenimentul amintit de poetă în opera literară *Mama stă pe prisma amintirii mele*.

.....

.....

.....

8. Ce anotimp este amintit în text? Credeți că există vreo legătură între acest anotimp și gândurile exprimate?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 9.** Prezentați structura textului liric *Mama stă pe prisma amintirii mele* de Maria Berényi. Precizați măsura și rima versurilor poeziei.

.....

.....

.....

- 10.** Comentați, în 6-8 rânduri, ultima strofă a poeziei scrise de Maria Berényi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 11.** Redactați o compunere, de aproximativ o pagină, în care să argumentați că opera literară *Mama stă pe prisma amintirii mele* aparține genului liric. În compunerea voastră trebuie:

- să formulați definiția genului liric;
- să prezentați cel puțin două trăsături specifice genului liric și să le exemplificați adecvat pe baza textului;
- să aveți o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VII. ♦ 5

Crimă pe palier

de Ion Băieșu

1. Alcătuiți enunțuri cu cuvintele: *palier, precaut, avertisment, confuzie, maestru, stupid, conviețuire.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Scrieți sinonime pentru termenii: *plantă, adversar, superb, moment, a omorî, constată.*

.....

.....

.....

3. Completați enunțurile următoare cu *doar* sau *decât*, după caz:

- a) Mănânc carne de pui.
- b) Mihai este mai mare fratele meu.
- c) Nu alerg doi kilometri.
- d) Maria scrie cu stiloul.
- e) Andrei nu învață atunci când știe că va fi ascultat.

4. Cărui gen literar (liric, epic, dramatic) îi aparține textul literar *Crimă pe palier* de Ion Băieșu? De ce?

.....

.....

.....

.....

5. Precizați care sunt personajele care participă la dialogul operei literare *Crimă pe palier*.

.....

.....

.....

6. Când se petrece acțiunea textului? Ce sugerează această plasare temporală?

.....

.....

.....

.....

7. Numiți locul în care se desfășoară acțiunea operei literare date.

.....

.....

8. De ce a chemat personajul principal un avocat la locul unde va avea loc crima?

.....

.....

.....

.....

9. Considerați că Pamfil este îndreptățit să-și ucidă vecinul? Argumentați-vă părerea într-un text de 8-10 rânduri.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Explicați titlul operei literare *Crimă pe palier* de Ion Băieșu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Complementele circumstanțiale

1. Recunoașteți, prin subliniere, complementele circumstanțiale din textele de mai jos și scrieți prin ce se exprimă.

- a) „Hai acasă, nu mai sta! spuse Moromete...
Ieșiră pe șosea... Moromete se uită departe.”

(M. Preda, *Moromeții*)

.....

.....

.....

- b) „Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împrejur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopilor înșirați se pierd în zare.”

(V. Alecsandri, *Iarna*)

.....

.....

.....

- c) „... dacă și acuma va glumi... niciodată nu-i va da bună ziua, așa cum se întâmplase până acum și niciodată n-o să-i mai treacă cu vederea glumele..., care totdeauna l-au zgândărit.”

(M. Preda, *Moromeții*)

.....

.....

.....

.....

- d) „Ciocârlia venea domol spre pământ, ca-ntr-o beție. Se lăsă încet apoi, brusc își strânse aripile și căzu ca o bucată de pământ.”

(M. Sadoveanu, *Ciocârlia*)

.....

.....

.....

2. Analizați toate complementele circumstanțiale din textul de mai jos, după modelul dat:

„Peste fagi cu vârfuri sure
A căzut amurgul rece.
Înserarea mută trece
Furișată prin pădure. (...)
Și deodată, dintre dealuri
Se desprinde larg un zvon
Depărtat și monoton,
Ca un murmur lung de ape
Revărsate peste maluri
Crește-n luncă mai aproape.”

(G. Topârceanu, *Acceleratul*)

Model: peste fagi = complement circumstanțial de loc exprimat prin substantiv comun, simplu, gen masculin, număr plural, caz acuzativ, nearticulat, + prepoziția „peste”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Introduceți în enunțuri complementele circumstanțiale, orientându-vă după întrebările din paranteză.

- a) Ei mergeau (când?) pentru a se distra (unde?)
- b) (Unde?) haiducii au ascuns (când?) o comoară.
- c) El a construit casa (cum?)
- d) (Când?) voi veți veni (până unde?)
- e) Andrei venea (cum?) , ca să nu fie văzut de mama sa.

4. Alcătuiți enunțuri în care să existe:

- a) complement circumstanțial de loc exprimat prin pronume personal;
.....
- b) complement circumstanțial de timp exprimat prin adverb;
.....
- c) complement circumstanțial de mod exprimat prin pronume demonstrativ.
.....

5. Prezentați, în 10-12 rânduri, propria opinie despre trecerea timpului. Subliniați trei complemente diferite, folosite în textul scris de voi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CUPRINS

I. GENEZA – NAȘTEREA

LITERATURA POPULARĂ. MITUL

I. 1. Volumul I. Zeii (<i>de Alexandru Mitru</i>)	3
I. 2. Soarele și Luna	7
I. 3. Povestea ciocârliei	9
I. 4. 9 mai 1895 (<i>de Lucian Blaga</i>)	12
I. 5. Ion (<i>de Liviu Rebreanu</i>)	15
I. 6. De ziua mea (<i>de József Attila</i>)	18
I. 7. Micul prinț (<i>de Antoine de Saint-Exupery</i>)	20

II. RELAȚIA DINTRE MAMĂ ȘI COPIL

II. 1. Muma lui Ștefan cel Mare (<i>de Dimitrie Bolintineanu</i>)	23
II. 2. La oglindă (<i>de George Coșbuc</i>)	26
II. 3. Căprioara (<i>de Emil Gârleanu</i>)	29
II. 4. Maică-mea (<i>de József Attila</i>)	31
II. 5. Mămică, numai eu... (<i>de Ana Varga</i>)	32
II. 6. Mamă (<i>de Maria Berényi</i>)	34
Subiectul	36

III. COPILĂRIA ȘI ADOLESCENȚA

III. 1. O, rămâi... (<i>de Mihai Eminescu</i>)	39
III. 2. Adolescenți pe mare (<i>de Nichita Stănescu</i>)	42
III. 3. Bursierul (<i>de Barbu Ștefănescu Delavrancea</i>)	46
III. 4. Târziu, când zăpezile sunt albastre (<i>de Fănuș Neagu</i>)	49
Predicatul	52

IV. DRAGOSTEA ȘI NATURA

OPERA LIRICĂ. DOINA

IV. 1. Măi bădiță, floare dulce	54
IV. 2. Crăiasa din povești (<i>de Mihai Eminescu</i>)	58
IV. 3. Scrisoare a lui Mihai Eminescu către Veronica Micle	61
IV. 4. Oaspeții primăverii (<i>de Vasile Alecsandri</i>)	64

IV. 5. Amurg de toamnă (<i>de Lucian Blaga</i>)	68
IV. 6. Descântec de ploaie (<i>de Ana Blandiana</i>)	71
IV. 7. Pădureanca (<i>de Ioan Slavici</i>)	74
Predicatul nominal	77

V. GIULA – ROMÂNII DIN UNGARIA

V. 1. Giula – Gyula. Istoricul oraşului Giula	80
V. 2. Confesiune (<i>de Lucian Magdu</i>)	84
V. 3. Cetatea din Giula (<i>de Ilie Ivănuş</i>)	86
Atributul	88

VI. ARS POETICA – CREAȚII ETERNE

VI. 1. Monastirea Argeşului (<i>Baladă populară</i>)	91
VI. 2. Noaptea de decembrie (<i>de Alexandru Macedonski</i>)	95
VI. 3. Dorința (<i>de Mihai Eminescu</i>)	98
VI. 4. Mistrețul cu colți de argint (<i>de Ștefan Augustin Doinaș</i>)	103
Complementul direct	107
Complementul indirect	109

VII. OMUL TRECĂTOR – MOȘTENIREA UMANITĂȚII

VII. 1. Răstignirea lui Christos (<i>după Evanghelia lui Marcu</i>)	112
VII. 2. Cain și Abel	114
VII. 3. Mai am un singur dor (<i>de Mihai Eminescu</i>)	118
VII. 4. Mama stă pe prisma amintirii mele (<i>de Maria Berényi</i>)	120
VII. 5. Crimă pe palier (<i>de Ion Băieșu</i>)	124
Complementele circumstanțiale	127

ISBN 978-615-5239-93-9

Croatia Nonprofit Kft. (CT-4118/M)

Felelős kiadó: Horváth Csaba ügyvezető igazgató

Felelős szerkesztő: Fábiánné Orosz Ibolya

Műszaki szerkesztő: Vigh László

Terjedelem: 11,79 (A/5) ív

A könyv tömege: 270 gramm

1. kiadás

A nyomdai munkálatokat a Kiadó nyomdája végezte.